

Livet i et fængsel

Hvordan er det at bo i et åbent fængsel? Er det ligesom en efterskole - bare med lås og tremmer?

*Af: Ida Danielsen, Peter Salomon og Julie Kallehave
Ryslinge Efterskole*

Åbne og lukkede fængsler

Vi kan vist allerede nu godt konkludere, at livet i et fængsel er anderledes end, når man lever ude i samfundet. Der findes både åbne fængsler og lukkede fængsler. I et lukket fængsel er alle porte og døre låst hele tiden. Et lukket fængsel bliver brugt til folk, som skal være i fængsel i en længere periode. Det er de hårde kriminelle, der ender i et lukket fængsel, men man kan også sagtens komme i et lukket fængsel, hvis man ikke overholder reglerne i et åbent fængsel.

I et åbent fængsel er der ikke mure og låste porte omkring. Det er oftest for personer, der ikke skal være i fængsel i mere end fem år. Derfor er det også de lettere kriminelle, der afsoner straf i disse slags

blive undersøgt/visiteret for ulovlige effekter, samt få gennemgået alle ens ting, hvis personalet finder det nødvendigt. Alt dette er et stort indgreb i privatlivet,” siger Anders Lund, som er fængselsbetjent på Søbysøgård Statsfængsel. Her bor de indsatte på eneværelser. I nogle andre åbne fængsler bor de indsatte flere sammen. ”Dette er dog ikke altid optimalt, da det sjældent er positivt at blive sat sammen med nogen, man ikke selv har valgt”, uddyber Anders Lund.

De stærke bånd skabes ikke bag tremmer

Han siger også, at mange af de indsatte har et godt fællesskab, men at han ikke har på fornemmelsen, at det er i et fængsel, man skaber gode venskaber. Dem, som gerne vil videre i livet efterfølgende, vil nemlig typisk fokusere på deres egen afsoning. Selvom fængslet ikke er et sted, hvor man opbygger nye og stærke venskaber, mener Anders Lund, at han altid får et godt forhold til de indsatte; ”Jeg mener selv, at jeg har et rigtig godt forhold til de indsatte. Jeg er selv 30 år og bruger gerne min arbejdstid på at ”hygge” sig med de indsatte. Det kan være at dyrke forskellige typer af sport, spille spil eller bare tale med dem.”

fængsler. I åbne fængsler er der bedre mulighed for at få besøg af familie, det er derfor nemmere at holde kontakten. I det åbne statsfængsel, Søbysøgård, får de indsatte undervisning eller udfører arbejde som de får løn for. I fritiden kan man dyrke sport, udfolde sine kreative evner eller være sammen med de andre indsatte.

”[...] Men man skal stadig huske, at man bliver låst inde hver aften og ikke kan gøre, hvad man vil. Man er underlagt at skulle aflægge urinprøver,

Fange for en dag

For, at vi kunne få en bedre fornemmelse af at være i fængsel eller spærret inde, lavede vi et miniekperiment, hvor en dreng ved navn Magnus opholdt sig alene på et værelse i 24 timer - uden nogen form for kommunikation med omverdenen. Vi har interviewet Magnus om, hvordan han oplevede isolationen; ”Den første dag gik fint, jeg havde fået lov til at medbringe en bog, da jeg gerne måtte medbringe en enkelt ting, som kunne underholde,”

siger Magnus, der dog er meget glad for at isolationen er ovre. Magnus forklarer desuden, at der kom en og tjekkede til ham hver time, hvilket gjorde, at det var svært for ham at miste tidsfornemmelsen fuldstændig. ”Jeg mistede først tidsfornemmelse ud på aftenen. Jeg havde sovet lidt, og jeg havde ingen idé om, hvornår der sidst var blevet tjekket op på mig - det var knap så rart,” udtaler Magnus. Der var ”desværre” ikke mulighed for at låse døren ind til det værelse, hvor Magnus opholdt sig, og han mener, at det ville have givet en mere skræmmende oplevelse, hvis døren havde været låst; ”Dørene var ikke låst, det gjorde, at jeg selv kunne styre, hvornår jeg skulle på toilettet. Det ville klart have gjort oplevelsen mindre behagelig, hvis jeg havde siddet bag lås og slå, da det gør noget ved en psykisk,” forklarer Magnus. Han afslutter med at fortælle, at de sidste 2-3 timer var de værste. ”Der ville jeg bare gerne ud!”

Selv de hårde fæller en tåre

Vi talte også med en anden fængselsbetjent, ved navn var Claus Vennekilde. Han fortalte, at

Dagsrytme på Søbysøgård Statsfængsel

04.30 - Staldfolk vækkes (Søbysøgård har malkekøer som skal malkes året rundt)

05.00 - Staldfolk møder

07.00 - Indsatte vækkes og døre låses op

07.45 - Indsatte møder på arbejde

15.00 - 21.30 - Indsatte har fri fra arbejde og kan bevæge sig (nogenlunde) frit rundt på fængslets område

19.00 - Handel starter og slutter når folk er færdige

20.30 - Ophold på egen afdeling

21.15 - Dørene låses af til natten

de indsatte i det åbne forum er meget hårde og prøver at opretholde en facade. Men når døren til cellen bliver lukket, er der mange, der bryder sammen og mister deres seje ydre. Claus forklarer også, at nogle af de kriminelle har skjulte dagsordner. I nogle tilfælde undertrykkes de svage indsatte af de stærkere. Der er omgang med stoffer og med effekter generelt. ”Det er nemlig ofte de indsatte fornemmeste opgave at kunne snyde systemet,” fortæller Vennekilde.

”Når døren til cellen bliver lukket, er der mange, der bryder sammen og mister deres seje ydre”

Hvad er det vildeste, du har oplevet som fængselsbetjent? ”Jeg oplevede engang en klient, som blev stukket ned med en steakkniv, og ja, fund af rigtig mange gram hash og penge.”

Man prøver at lære de indsatte nye færdigheder uden kriminalitet. Der tilbydes i deres hverdag mange øvelser, og samtidig er der mange kriminalitetsforbyggende programmer. De skal lære at ændre deres tankegang omkring vrede og kriminalitet. Men stoppe kriminalitet kan man ikke.

Søbysøgårds egne køer foran den nye lukkede fængselsafdeling.